

ОЦІНКА ВПЛИВУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ОСУЧАСНЕННЯ ПРАВОВИХ ПОЛОЖЕНЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ МИТНИЦЬ В УКРАЇНІ

Кадала В. В., Гузенко О. П.

Метою статті є дослідження особливостей правового регулювання діяльності регіональних митниць в умовах воєнного стану в Україні з урахуванням євроінтеграційних законодавчих норм з визначенням напрямків, які потребують подальших змін. Досліджено негативні чинники впливу на роботу регіональних митниць, які породжено воєнними діями в Україні, що спровокувала російська федерація. Розкрито рольовий аспект необхідності та доцільності впровадження правових норм Європейського Союзу в законодавчі регулятори, які регламентують діяльність регіональних митниць.

Автори розкривають змістовність законодавчих регуляторів, які базуються на правових нормах Європейського Союзу та фактично адаптовані в Україні останнім часом в діяльності митних органів, звертають увагу на зміни, які торкнулися статей Митного кодексу України в контексті врегулювання процедури складання митних декларацій на товари, які класифікуються у межах однієї товарної позиції згідно з УКТ ЗЕД; приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту; питання реалізації концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну митну політику. За результатами досліджень автори дійшли висновку, що назріла нагальна потреба у впровадженні принципу професіоналізму посадовим особам митних органів, від яких залежить дієвість та якість адаптування реформаторських дій законодавця.

Автори вважають, не дивлячись на воєнні дії в Україні, потрібно продовжити адаптувати правові норми Європейського Союзу в роботі регіональних митниць України за напрямками, які торкаються функціонування митних складів та лабораторій з врахуванням процедур проведення митного контролю.

Результат упровадження законодавчих ініціатив мав спричинити зменшення податкового навантаження на малий та середній бізнес, як мінімум, на період дії воєнного стану; формування належної системи захисту національного ринку від правопорушень, які активізувалися в процесах перевезення продукції через митні кордони України, від випадків появи неякісних товарів чи послуг, які представлено в митних процедурах; припинення невиправданих дій дер-

жавних службовців, які в межах власних повноважень мають вплив на ефективність митного контролю та здатні знизити результативність фіскальної політики за умови нехтування працівниками своїх функціональних обов'язків.

Ключові слова: регіональна митниця, правові норми; Європейський Союз, євроінтеграційні наміри, митні процедури та формальності.

Kadala V. V., Guzenko O. P. Evaluation of the impact of European integration processes on the modernization of legal provisions of the functioning of regional customs in Ukraine

The purpose of the article is to study the peculiarities of the legal regulation of the activities of regional customs in the conditions of martial law in Ukraine, taking into account the European integration legislative norms and identifying directions that require further changes. The negative factors of influence on the work of regional customs, which were caused by military actions in Ukraine provoked by the Russian Federation, were studied. The role aspect of the necessity and expediency of the introduction of the legal norms of the European Union into the legislative regulators that regulate the activities of regional customs is revealed.

The authors reveal the content of the legislative regulations, which are based on the legal norms of the European Union and actually adapted in Ukraine recently in the activities of customs authorities, draw attention to the changes that affected the articles of the Customs Code of Ukraine in the context of regulating the procedure for drawing up customs declarations for goods classified within one commodity item according to the UCT of the ZED; accession of Ukraine to the Convention on the common transit procedure; the issue of implementation of the conceptual directions of reforming the system of bodies implementing the state customs policy. According to the results of the research, the authors came to the conclusion that there is an urgent need to introduce the principle of professionalism to the officials of the customs authorities, on which the effectiveness and quality of adaptation of the legislator's reforming actions depends.

The authors believe that, despite the military actions in Ukraine, it is necessary to continue to adapt the legal norms of the European Union in the work of the regional customs of Ukraine in areas that affect the functioning of customs warehouses and laboratories, taking into account the procedures of customs control.

The result of the implementation of legislative initiatives was to reduce the tax burden on small and medium-sized businesses for at least the period of martial law; the formation of an appropriate system of protection of the national market against offenses that have become active in the process of transporting products across the customs borders of Ukraine, from cases of the appearance of low-quality goods or services that are presented in customs procedures; suspension of unjustified actions of civil servants who, within their own powers, have an impact on the effectiveness of customs control and are able to reduce the effectiveness of fiscal policy if the employees neglect their functional duties.

Key words: regional customs, legal norms; European Union, European integration intentions, customs procedures and formalities.

Постановка проблеми та її актуальність. Воєнні дії в Україні, які розв'язані російським агресором, негативно вплинули на різні цикли її розвитку. Одним із болючих напрямків стали митні процедури та митні формальності. На даний час регіональні митниці потерпають від воєнних дій, а саме відмічається порушення логістичних зв'язків, великі митні склади фактично розгромлено (згоріли), а, як наслідок, основні імпортери, які формували вагому частку митних надходжень, майже припинили постачання товарів на територію України. Крім того, існує проблема організації митного оформлення на самих митницях, в зоні бойових дій, регіональні митниці не працюють, існують величезні проблеми з вантажами, які застала війна в дорозі, за скасуванням імпортного мита й ПДВ не встигає нормативне забезпечення всіх цих процесів, зараз дуже мало товарів оформлюють у режимі імпорту зі сплатою митних платежів, оскільки є відстрочення щодо товарів з переліку критичного імпорту. Лише зазначені головні проблеми призвели до профіциту зовнішньої торгівлі, бо експорту відправляють більше, аніж завозять імпорту. Стало очевидним, що негативні воєнні виклики вказали на негайне втручання законодавця в рамках зміни окремих статей Митного кодексу України, з врахуванням наявних базових правових норм Європейського Союзу, що має забезпечити досягнення дієвості та якості законодавчих ініціатив. Враховуючи зазначене, тема є актуальною та сучасною, потребує більш

пильної уваги та поглибленого дослідження з боку політиків, законотворців та науковців.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема законодавчого регламентування діяльності регіональних митниць, адаптації правових норм Європейського Союзу не є новою, проте не втрачає своєї актуальності, оскільки постійно обирається предметом обговорення на наукових дискусійних платформах, знаходить своє відображення в дисертаційних та монографічних дослідженнях науковців (О.Г. Мельник, М.Є. Адамів та А.В. Тодощук [1], К.О. Ващенко, П.В. Пашко, С.В. Онишко та ін. [2], О.П. Гребельник, С.В. Шевчук, О.Є. Сушкова та ін. [3], А.В. Єрмолаєва, Б.О. Парахонського, Г.М. Яворську, О.О. Резнікова та ін. [4], О.П. Борисенко [5], О.А. Фрадинського [6] та інші). Малодослідженим залишається питання осучаснення законодавчого регулювання діяльності регіональних митниць з урахуванням правових норм Європейського Союзу, особливої уваги потребують законодавчі зміни, що торкаються окремих статей Митного кодексу України, особливо в умовах воєнних дій в Україні. Така ситуація підкреслює сучасність та актуальність обраного напрямку дослідження.

Метою цієї статті є дослідження особливостей правового регулювання діяльності регіональних митниць в умовах воєнного стану в Україні з урахуванням євроінтеграційних законодавчих норм та визначенням напрямків, які потребують втручання законодавця.

Виклад основного матеріалу. Успішна діяльність регіональних митниць в Україні, перш за все, залежить від дієвості правових регуляторів, які здатні забезпечити повне та якісне виконання митних процедур та митних формальностей. При цьому важливого значення набуває своєчасність адаптації правових регуляторів Європейського Союзу, які здатні вплинути на підвищення якісних параметрів різних аспектів митних процедур, митних формальностей, на роботу митних складів та лабораторій, а також на проведення митного контролю і митного пост аудиту. Проблема набирає особливої актуальності в умовах воєнних дій в Україні. Водночас дане питання набирає особливого значення, оскільки 23 червня 2022 року Україні був наданий статус кандидата на вступ до Європейського Союзу.

Ми погоджуємося з думкою науковців О.П. Гребельник, С.В. Шевчук та О.Є. Сушковою [3, с. 68] стосовно того, що в «умовах євроінтеграції досвід держав членів ЄС для України є пріоритетним, оскільки його застосування у вітчизняній практиці

сприятиме «підвищенню безпеки та полегшенню функціонування міжнародного ланцюга постачання товарів на глобальному рівні, оптимізації функцій і спроможностей митних служб у світлі викликів і можливостей XXI століття за рахунок зміцнення співпраці». В свою чергу, Н.Л. Авраменко, Т.М. Дорошенко та М.Е. Матвеев [7, с. 57] звертають увагу на те, що «у сьогоденних умовах підвищується значення інтеграційних процесів, які... вимагають оновлення порядку організації більшості процесів, пов'язаних із захистом національного ринку та товаровиробника,...налагодження ефективної транскордонної торгівлі, врегулювання прикордонних взаємовідносин, що виникають між державами членами ЄС та Україною...».

Ураховуючи вищевикладене, варто зазначити, законодавець постійно приділяє увагу осучасненню окремих статей Митного кодексу України на основі правових норм Європейського Союзу. При цьому зазначений вид діяльності законодавця продовжується і в умовах воєнних дій в Україні. Так, 27 липня 2022 року Верховна Рада України прийняла у другому читанні законопроект «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання процедури складання митних декларацій на товари, які класифікуються у межах однієї товарної позиції згідно з УКТ ЗЕД, відповідно до Митного кодексу Європейського Союзу» [8]. Запропоновані Мінфіном зміни до Митного кодексу України спростили для бізнесу процес декларування товарів, а саме надано можливість групувати товари зі схожими характеристиками під одним кодом і наводити їх повний опис в одній графі митної декларації. Крім того, законодавець запропонував імплементувати європейські правила - групувати товари лише зі схожими характеристиками (у межах однієї товарної позиції УКТ ЗЕД). Разом із тим законодавець застерігає статтю 3, що зазначені умови не поширюються на: підакцизні товари; товари, до яких застосовуються різні ставки податку на додану вартість; товари, на які відповідно до законодавства встановлені кількісні обмеження імпорту або експорту; товари, щодо яких встановлено особливі види мита.

Позитивним є те, що законодавець вказаним законодавчим регулятором [8] вніс зміни не лише до статі 267 Митного кодексу України [9], а й виклав у новій редакції і доповнив статтю 280 такими нормами:

1) по-перше, за бажанням декларантів дозволяється спрощене декларування партії товарів, які класифікуються в різних товарних підпози-

ціях згідно з УКТ ЗЕД, за одним класифікаційним кодом за умови, що цьому коду відповідає найбільша ставка мита у межах однієї товарної позиції УКТ ЗЕД;

2) по-друге, таке спрощене декларування буде поширюватись і на експорт;

3) по-третє, для цілей застосування цієї норми відбуватиметься перерахунок специфічної ставки мита в адвалорну для справляння мита за найбільшою ставкою.

Доволі значні зміни до Митного кодексу України та інших споріднених законодавчих актів вносить законодавець Законом України від 15.08.2022 року «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» [10]. У відповідності з даним правовим регулятором законодавець вперше вводить поняття «загальна декларація прибуття», яке пропонує розуміти як «повідомлення про товари, призначені для ввезення на митну територію України, у тому числі з метою транзиту, що містить відомості, необхідні для проведення аналізу ризиків з метою оцінки безпеки та надійності, надане митному органу у встановлені порядок і строки». Водночас законодавець викладає в новій редакції статтю 13 «Спрощення та переваги» Митного кодексу України [9]. У зв'язку з нововведеннями підприємство має право застосовувати такі спрощення: загальна гарантія; загальна гарантія із зменшенням розміру забезпечення базової суми на 50 відсотків; загальна гарантія із зменшенням розміру забезпечення базової суми на 70 відсотків; звільнення від гарантії; самостійне накладання пломб спеціального типу; процедура спрощеного декларування; процедура випуску за місцезнаходженням. Разом із тим пунктом 2 статі 13 законодавець констатує той факт, що «підприємство має право застосовувати інші спрощення, передбачені міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, у порядку та на умовах, визначених такими міжнародними договорами та законодавством України з питань митної справи».

На погляд В. Крейденко [11], «саме цей закон реформує митну систему України відповідно до норм Євросоюзу, запроваджуючи європейські практики у здійсненні митної справи в Україні та готує національне законодавство до виконання організаційних заходів для приєднання нашої

держави до Конвенції про процедуру спільного транзиту від 20 травня 1987 року [12], що є одним із зобов'язань України за Економічною частиною Угоди про асоціацію з ЄС».

30 серпня 2022 року законодавець приймає Закон України «Про приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту» [13]. Зазначена Конвенція передбачила участь України у так званій Новій комп'ютеризованій транзитній системі (New Computerized Transit System - NCTS), яка використовується договірними сторонами. Разом із тим Конвенція сприяє ефективному захисту прав та інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та виступає основою для переміщення товарів між країнами-учасницями та допомагає значно спростити таке транспортування й логістику. На погляд законодавця, весь процес має здійснюватися в рамках однієї транзитної процедури, за однією транзитною декларацією та із покриттям однією фінансовою гарантією, а авторизовані підприємства відправляють та отримують товари на своєму підприємстві без заїзду на митні термінали.

За результатами проведеного дослідження можна стверджувати, що саме NCTS як Нова комп'ютеризована транзитна система забезпечує практичну реалізацію норм Конвенції про процедуру спільного транзиту товарів між митницями країн-учасниць, а це, на даний час, 35 країн Європи: держави-члени ЄС, а також Великобританія, Туреччина, Сербія, Північна Македонія, Ісландія, Норвегія, Ліхтенштейн і Швейцарія [11]. Беззаперечним є той факт, що цей програмний продукт пов'язує митні служби в країнах-учасницях Конвенції, при цьому забезпечуючи проведення таких подій:

1) по-перше, дозволяючи обмін митними даними, обсягом митних перевезень, які намічено або уже здійснено транзитом;

2) по-друге, підвищує ефективність і безпеку процедури транзиту різного виду товарів, транспортних засобів та різного виду цінностей;

3) по-третє, дозволяє відстежувати вантажі в різних юрисдикціях з встановленням дотримання ними законодавчих вимог і норм;

4) по-четверте, покращує етапи проведення митного контролю, митних формальностей і процедур.

На погляд фахівців митної справи, після приєднання до Конвенції [13], митниці ЄС і регіональні митниці України матимуть в системі один транзитний документ. Отже, з'явиться можливість проведення перевірки підприємств резидентів з позиції, що саме вивезено з ЄС і чи відповідає це тому, що

він ввіз. Зазначена процедура покращить боротьбу з шахрайством із супровідними документами, завдяки яким нечесний бізнес ухиляється від сплати митних зборів. На даний час митні надходження складають близько 35% надходжень Державного бюджету України. Крім того, поява можливості єдиного транзитного документу зменшує вартість митних процедур та час, необхідний для їх проходження, а, як наслідок, зменшує черги на кордоні, що означає швидший потік товарів.

На думку В. Крейденко [11], «особливістю режиму спільного транзиту є обов'язкове фінансове гарантування для всіх видів товарів та пломбування усіх переміщень». У даному випадку пломби накладатимуться на увесь транспорт, матимуть захисну функцію і будуть визнаватися в ЄС. Наслідком таких дій має стати підвищення безпеки перевезень. Дослідник звертає увагу також на застосування ряду спеціальних транзитних спрощень для трейдерів в рамках прийнятої Конвенції про процедуру спільного транзиту. До складу спеціальних транзитних спрощень законодавець включив:

1) по-перше, застосування загальної фінансової гарантії, загальної фінансової гарантії із зменшенням розміру забезпечення базової суми на 50% або 70%, звільнення від гарантії;

2) по-друге, можливість відправлення або отримання товарів без їх пред'явлення митниці (так званій «авторизований вантажовідправник» та «авторизований вантажоодержувач»), самостійного накладання пломб на вантажі.

Разом із тим законодавець констатує: «Трейдери мають можливість отримати дозволи на застосування декількох спрощень одночасно» [11].

Як зазначають Д. Накліцький та Є. Герасимчук [14], з початку введення воєнного стану Парламент, Уряд України та профільні органи виконавчої влади ухвалили значну кількість нормативно-правових актів, що не лише спрощують порядок митного оформлення товарів, транспортних засобів, а й надають певні пільги для імпортерів із застосуванням євроінтеграційного досвіду. Ці заходи були спрямовані на оперативне, безперешкодне та повноцінне забезпечення населення України та Збройних Сил України всім необхідним у такий складний час. Експерти звернули увагу на те, що «новації митного оформлення товарів стосувалися імпортерів та експортерів операцій, порядку роботи митних органів, правового регулювання ввезення деяких товарів тощо».

Водночас О. Кознова [15] вважає, що сприятиме розвитку українського виробництва та збіль-

шить надходження валютної виручки, зміцнить економіку України ратифікація Угоди № 1 у формі обміну листами між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії про внесення змін до Угоди про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії, у разі її прийняття [16]. Передбачено, що у разі ратифікації Угода діятиме 12 місяців, але може бути продовжена за домовленістю між сторонами на новий термін. Експерти вважають, що завдяки скасуванню ввізних мит і тарифних квот український бізнес в перспективі матиме змогу збільшити експорт товарів з високою доданою вартістю.

Доцільно відмітити той факт, що останнім часом в Україні активізувалися законотворчі ініціативи в контексті податкових та митних реформ, які включали євроінтеграційні правові аспекти. Ми вважаємо, що основною метою їх адаптації стало відновлення роботи суб'єктів господарювання різного виду та обсягу в умовах воєнного стану [17, с. 72]. Результат упровадження законодавчих ініціатив мав спричинити:

1) по-перше, зменшення податкового навантаження на малий та середній бізнес, як мінімум, на період дії воєнного стану;

2) по-друге, формування належної системи захисту національного ринку від правопорушень, які активізувалися в процесах перевезення продукції через митні кордони України, від випадків появи неякісних товарів чи послуг, які представлені в митних процедурах;

3) по-третє, припинення невиправданих дій державних службовців, які в межах власних повноважень мають вплив на ефективність митного контролю та здатні знизити результативність фіскальної політики за умови нехтування працівниками своїх функціональних обов'язків.

На наш погляд, цей перелік не є вичерпним, проте саме завдяки прискореній адаптації податкових та митних реформ з'явилася можливість його мінімізувати, що є вкрай необхідним, особливо в умовах воєнних дій [17, с. 72].

Беззаперечним є той факт, що впровадження законодавчих ініціатив у контексті правового регулювання діяльності регіональних митниць в умовах воєнного стану в Україні, з урахуванням євроінтеграційних законодавчих норм, залежить від вміння службовців регіональних митниць їх адаптувати. З цього приводу доцільно згадати розпорядження КМУ № 569-р від 13 травня 2020 року [18], яким законодавець у складі Плану заходів

з реформування та розвитку системи органів, що реалізують митну політику розділом V «Прозорість та контрольованість реформи» п. 35-36, чітко визначив взаємозв'язок з євро інтеграційними нормами, а саме:

1) приєднання України до спільної транзитної процедури ЄС/ЄАВТ та створення транзитної системи, яка підтримує ефективний митний контроль, використовує сучасні технології під час здійснення контролю за доставкою товарів (підготовка проектів нормативно-правових актів для забезпечення впровадження режиму спільного транзиту; запровадження функції із забезпечення роботи з підтримки для надання підприємствам і співробітникам митниці необхідних технічних та/або процедурних консультацій щодо здійснення транзитних процедур відповідно до положень Конвенції про процедуру спільного транзиту; навчання персоналу митниць щодо здійснення транзитних процедур відповідно до положень Конвенції про процедуру спільного транзиту; запровадження системи спільного транзиту між Україною та Договірними Сторонами Конвенції про процедуру спільного транзиту);

2) виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, в частині наближення до митного законодавства Європейського Союзу (Регламент (ЄС) № 952/2013 [19], Делегований Регламент (ЄС) № 2015/2446, Регламент Комісії (ЄС) № 2015/2447 [20], Регламент Ради (ЄС) № 1186/2009) [21] (підготовка передбачених Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, проектів законодавчих актів; запровадження моніторингу практики застосування положень законодавства України, яке було наближено до законодавства ЄС).

Ми вважаємо, прийняття вказаного законодавчого регулятора підтверджує не лише євроінтеграційні наміри України, а й підкреслює доцільність та необхідність адаптування принципу професіоналізму посадовим особам митних органів [22, с. 8]. При цьому потребують удосконалення на основі правових норм Європейського Союзу такі напрямки роботи регіональних митниць України, як підвищення якісних параметрів та взаємозв'язку в роботі службовців митних складів, митних лабораторій та митного контролю. Адаптація правових норм Європейського права надасть можливість отримати зворотній взаємозв'язок

з відповідними службами провідних країн, що позитивно вплине на подолання митних порушень та контрабанди в майбутньому.

Висновки. Узагальнюючи вищевикладене, можна зробити ряд висновків. По-перше, Україна через законодавчі регулятори підтверджує свої євроінтеграційні наміри, незважаючи на повномасштабну війну. Наша держава невпинно рухається до євроінтеграції, все глибше і глибше інтегруючи та синхронізуючи економічні процеси з ЄС. По-друге, в умовах воєнного стану в Україні законодавець активізував свої дії щодо правових ініціатив у сфері функціонування регіональних митниць. По-третє, протягом 2022 року законодавець вносить зміни до окремих статей Митного кодексу України в контексті врегулювання процедури складання митних декларацій на товари, які класифікуються у межах однієї товарної позиції згідно з УКТ ЗЕД, відповідно до Митного кодексу Європейського Союзу; питання виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони; приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту; питання реалізації концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну митну політику. По-четверте, назріла нагальна потреба у впровадженні принципу професіоналізму посадовим особам митних органів, від яких залежить дієвість та якість адаптування реформаторських дій законодавця. По-п'яте, наступним кроком адаптації правових норм Європейського Союзу в роботі регіональних митниць Україні мають стати напрямки, які торкаються функціонування митних складів та лабораторій з врахуванням процедур проведення митного контролю.

Література

1. Мельник О.Г., Адамів М.Є., Тодощук А.В. Реформування митної системи України в умовах європейської інтеграції : монографія. Львів : Міські інформаційні системи, 2018. 215 с.

2. Модернізація податкової та митної політики в інституціональному забезпеченні розвитку економіки України : монографія / К.О. Ващенко, П.В. Пашко, С.В. Онишко та ін. ; за наук. ред. д. е. н., проф. П.В. Пашка, д. е. н., проф. С.В. Онишко. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 518 с.

3. Розвиток митної політики України в контексті реалізації економічної функції держави : монографія / О.П. Гребельник, П.В. Пашко, С.В. Шевчук, О.Є. Суш-

кова та ін.; за ред. д. е. н., проф. О.П. Гребельника. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 266 с.

4. Європейський проект та Україна : монографія / А.В. Єрмолаєв, Б.О. Парахонський, Г.М. Яворська, О.О. Резнікова та ін. Київ : НІСД, 2012. 192 с.

5. Борисенко О.П. Зовнішньоекономічна політика держави: концепція, стратегія, механізми реалізації : монографія. Донецьк : Юго-Восток, 2012. 404 с.

6. Система управління ризиками в державній митній справі України: монографія / за заг. ред. О.А. Фрадинського. Хмельницький : Науководослідний центр митної справи НДІ ФП УДФСУ. 2019. 228 с.

7. Авраменко Н.Л., Дорошенко Т.М., Матвеев М.Е. Проблеми митного контролю в контексті європейської інтеграції України. *Економіка та держава*. 2022. № 1. С. 55-60.

8. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо врегулювання процедури складання митних декларацій на товари, які класифікуються у межах однієї товарної позиції згідно з УКТ ЗЕД, відповідно до Митного кодексу Європейського Союзу: Закон України від 27 липня 2022 року № 2458 - IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2458-20#Text>.

9. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. С. 9. Ст. 1175.

10. Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 15 серпня 2022 року № 2510 - IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2510-20#Text>.

11. Крейденко В. Митний безвіз: як новий закон вплине на економічну євроінтеграцію України. URL: <https://realist.online/ukr/ekonomika/mitnij-bezviz-jak-novij-zakon-vpline-na-ekonomichnu-jevrointehratsiju-ukrajini>.

12. Конвенції про процедуру спільного транзиту від 20.05.1987. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-87#n5.

13. Про приєднання України до Конвенції про процедуру спільного транзиту : Закон України від 30 серпня 2022 № 2555 - IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2555-20#Text>.

14. Накліцький Д., Герасимчук Є. Митне оформлення товарів на період воєнного стану: ключові новації для бізнесу: Дія Сіті. Актуальна добірка матеріалів для експертів LIGA ZAKON. URL: https://biz.ligazakon.net/news/210518_mitne-oformlennya-tovarv-na-perod-vonnogo-stanu-klyuchov-novats-dlya-bznesu.

15. Кознова О. Ратифіковано Угоду з Великою Британією, яка стосується скасування мит на товари. Дія Сіті. LIGA ZAKON. 20 червня 2022. URL: https://biz.ligazakon.net/news/211966_ratifikovano-ugodu-z-velikoyu-britanyu-yaka-stosutsya-skasuvannya-mit-na-tovari.

16. Про ратифікацію Угоди N 1 у формі обміну листами між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії : Проект Закону України від 30.05.2022 р. № 0155. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JI07483I?an=1>.

17. Кадала В., Гузенко О. Окремі аспекти законодавчих інновацій в умовах воєнного стану: митні органи України. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. № 2(79) . С. 71-79.

18. Деякі питання реалізації концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну митну політику : Розпорядження КМУ від 13 травня 2020 р. № 569-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/569-2020-%D1%80#Text>.

19. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 9 жовтня 2013 року про встановлення Митного кодексу Союзу (нова редакція)(ОБ L 269 10.10.2013, с. 1). Редакція від 25.07.2019, підстава - 984_028-15. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_009-13#n4.

20. Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 2015/2446 від 28 липня 2015 року на доповнення Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 стосовно детальних правил щодо пев-

них положень Митного кодексу Союзу : (об l 343, 29.12.2015, с. 1) (Редакція від 25.07.2019). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_028-15#n2.

21. Імплементативний Регламент Комісії (ЄС) 2015/2447 від 24 листопада 2015 року щодо детальних правил імплементування певних положень Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 про встановлення Митного кодексу Союзу (ОБ L 343, 29.12.2015, с. 558). Редакція від 14.06.2017. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_029-15#Text

22. Кадала В.В., Гузенко О.П. Організація діяльності підрозділів митної служби України : навч. посіб. / за заг. ред. С.С. Вітвіцького. Львів : Видавець Марченко Т.В., 2022. 279 с.

*Кадала В. В.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри господарсько-правових дисциплін
та економічної безпеки
Донецького державного університету
внутрішніх справ,
голова юридичної клініки «Правовий захист»*

*Гузенко О. П.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри господарсько-правових дисциплін
та економічної безпеки
Донецького державного університету
внутрішніх справ*